

Severočeské tukové závody vznikly v roce 1946 znárodněním úspěšné firmy s dlouholetou tradicí Georg Schicht v Ústí nad Labem. Tehdy se firma stala národním podnikem a byla začleněna do koncernu Tukový průmysl. Jejím předchůdcem byla akciová společnost Jiří Schicht (též Georg Schicht), kterou založil dne 6. 7. 1848 Georg Schicht po získání živnostenského oprávnění na výrobu mýdla. O historii firmy a přehledu užívání výplatních strojů této firmy od roku 1926 jsme již na tomto webu před časem psal. Firma vyráběla kromě mýdla (připomeňme si mýdlo s jelenem) další produkty: svíčky, tuky, glycerin, vodní sklo a další. Schichtové byli považováni za první republiky za Baťu č. 2. Firmu položili na pevných základech a úspěšné činnosti. Do dneška prosperuje její nástupkyně - firma SETUZA (zkratka SEveročeské TUKové ZÁvody).

O začátcích vyplácení zásluh touto firmou od roku 1926 jen pár údajů.

Společnost Jiří Schicht A. S. byla v pořadí p á t ý m uživatelem výplatního stroje (Francotyp), kterému dala poštovní správa souhlas Věstníkem č. 58 ze dne 18. 11. 1926. **Ba co víc, byla vůbec naším p r v n í m p r ů m y s l o v ý m uživatelem výplatního stroje. První otisk s označením "OSTIA" vyplácel zásluhy od 30. 11. 1926. Výplatní stroj vytvářel otisky se sběratelským označením FR 6 - s - 4m - 1K. Dohlédací poštou byla tehdy ÚSTÍ nad LABEM 2/AUSSIG 2.**

Otisky patřily mezi první horečnatě hledané sběrateli. V listopadu 1927 totiž tiskl jen tři poslední číslice pořadového čísla. Kolečko s číselníkem prvního místa se uvolnilo a netisklo. Porucha dle Alberta Jonáše trvala 10 - 14 dnů. Vznikl jeden z prvních chybotisků výplatních otisků. Otisk měnil v období 1927 - 1939 několikrát svou podobu - měnily se číslice bubnu, nově se ryl název OSTIA, jeho poloha v otisku se též měnila, denní razítko bylo též porušeno (název poštovního úřadu byl zčásti odlomen), denní razítko se rylo nově. V období 1926 - 1932 přinášely tyto otisky sběratelům velkou radost, jejich sbírka se zachycením těchto otisků radostně rozšiřovala.

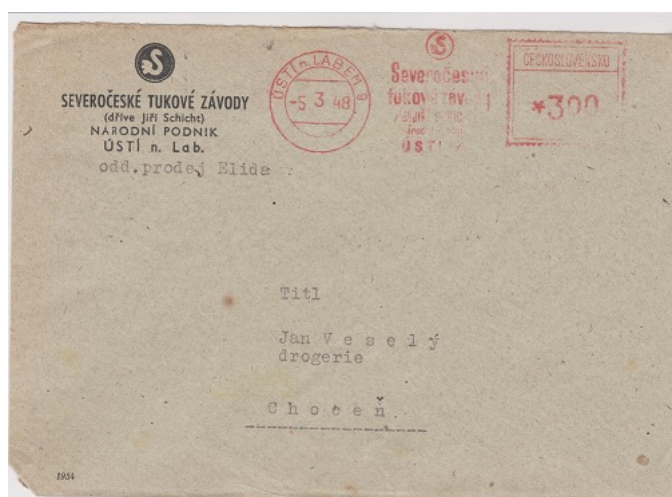
Nyní k období, které v tomto seriálu sledujeme - léta 1946 - 1992, to už nebyl Jiří Schicht, ale SEVEROČESKÉ TUKOVÉ ZÁVODY (definitivně pojmenovány v roce 1951 dle archivních záznamů). Vytvořila se i zkratka, z níž vzniklo logo a ochranná známka zapsaná v roce 1955 (stala se součástí výplatního otisku - viz níže).

5. 3. 1948

F R A N C O T Y P

FR 6 - 0 - 4m - 2Km

hvězdička ve výplatní hodnotě vychýlená doprava, číslice měsíce vyšší než číslice dne/roku)

Na tomto místě zveřejňuji i otisk ze dne 11. 3. 194 (jeden z posledních před změnou označení na příležitostné označení). Navíc reprodukuji i chlopeň s názvem nově vzniklého národního podniku.

Svědčí o velké úctě k zakladatelům. Nové vedení ve štočku označení a v nátisku na firemní obálky uvedlo v závorce text: /dř. JIŘÍ SCHICHT/. V té době věc nevídaná, zvláště na bývalých německých zabraných územích. I logo s velkým "S" bylo zachováno. K novému se přistoupilo až v roce 1955, jak jsme uvedl.

Dohlédací poštou byla pošta ÚSTÍ n. LABEM 9.

28. 7. 1948

2 otisky (změna pošty)

Časové rozmezí: - 7/1948 - 3/1953 -

První zachycení otisk s příležitostným textem, kde najdeme logo, stovku (společnost založena v roce 1848) a hlavně heslo: "SE STOLETOU TRADICÍ CESTOU NOVÉ DOBY", které bylo sice kompromisem, ale byla připomenuta stoletá tradice. Též věc nebývalá. Navíc do názvu podniku se nedostalo jméno komunistického představitele, jak to bylo v jiných případech. Mýslo asi nebylo tohoto skutku vhodné.

Příležitostný otisk byl uveden v roce výročí 1948 (!) a vydržel až do roku 1953, možná i déle. Nové logo nastoupilo dle mé sbírky až v roce 1955.

Denní razítko průměr má 24 mm.

Dohlédací pošta ÚSTÍ n. LABEM 9 (poslední zachycený otisk 14. 3. 1950)

Dohlédací pošta ÚSTÍ nad LABEM 3 (zachycené datum 4. 3. 1953)

4. 3. 1953

Denní razítko změněno (průměr 25 mm).

Poznámka v roce 1950 se objevuje na obálkách stále jméno zakladatele Jiřího Schichta!.

7. 3. 1956

FR 6-0-4m

změna označení - vsazeno nové logo - zkratka "stz", pod hvězdou, dole část ozubeného kola s lipovým listem, vše stylizovaně v kruhu

vychýlená hvězdička

Dohledací pošta ÚSTÍ nad LABEM 3.

Denní raztko s průměrem 25 mm, číslice data různých velikosti (výšek), hvězdička ve výplatním razítku zprvu vychýlená (7. 3. 1956), později srovnaná, symetrická (4/1974 - dále)

Časové rozmetí: - 3/1956 - 5/1976 -

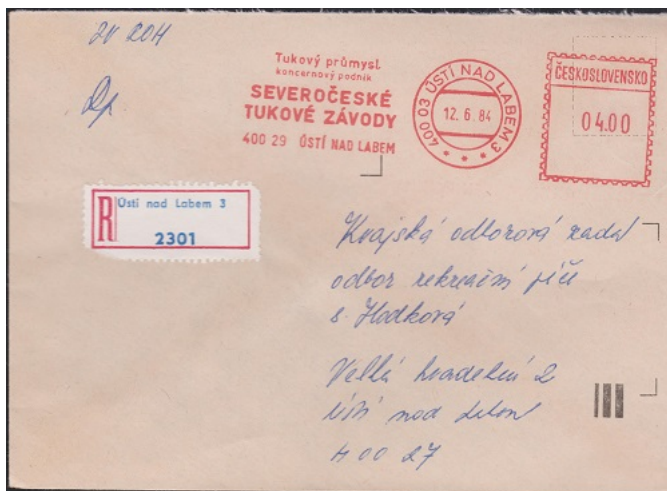
POSTALIA

12. 6. 1984

- 4/1983 - 6/1984 -

změna soustavy výplatního stroje

uplatněny PSČ (označení uživatele, denní razítko), pošta 400 03 ÚSTÍ NAD LABEM 3

27. 8. 1991

změna označení (na základě změny právního statutu, dříve koncernový podnik, nyní státní podnik)

Dohlédací pošta u obou otisků Postalia 400 03 ÚSTÍ NAD LABEM 3

